

**Zespół Placówek Oświatowych
im. Marii Skłodowskiej – Curie w Trawnikach**

Program

„Bezpieczna +” na lata 2015 – 2018

Opracowała:
koordynator ds. bezpieczeństwa
Małgorzata Kowalczyk
pedagog szkolny
Karolina Olko

PODSTAWA PRAWNA RZĄDOWEGO PROGRAMU „BEZPIECZNA +” NA LATA 2015 – 2018

Podstawę prawną Programu stanowi art. 90u ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Rządowy program „Bezpieczna +” na lata 2015 – 2018 przyjęty Uchwałą nr 89/2015 Rady Ministrów z dnia 23.06.2015 r. będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne.

- 1) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, z późn. zm.);
- 2) ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.);
- 2) ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.);
- 3) ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1340, z późn. zm.);
- 4) ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- 5) ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375);
- 6) ustawę z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 298);
- 7) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.);
- 8) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28);
- 9) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 r. poz. 332);
- 10) Konwencję o prawach dziecka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm.);
- 11) Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169).

Program nawiązuje do celów strategicznych państwa określonych w:

- 1) Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020, przyjętej przez Radę Ministrów uchwałą nr 104 z dnia 18 czerwca 2013 r. (M.P. poz. 640); cel szczegółowy 5: „Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli”;

- 2) Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, przyjętej przez Radę Ministrów uchwałą nr 61 z dnia 26 marca 2013 r. (M.P. poz. 378); cel szczegółowy 1: „Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji”;
- 3) Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej przez Radę Ministrów uchwałą nr 157 z dnia 25 września 2012 r. (M.P. poz. 882); Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka, Cel II.5. – „Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych”.

Ponadto Program nawiązuje do celów dokumentu strategicznego Perspektywa uczenia się przez całe życie, przyjętego przez Radę Ministrów uchwałą nr 160/2013 z dnia 10 września 2013 r. w zakresie celu 1.2. – „Wprowadzanie form organizacyjnych kształcenia umożliwiających indywidualizację pracy z uczniami, studentami, osobami uczącymi się oraz szersze otwarcie na uczenie się inne niż formalne” oraz celu 4.1. – „Poprawa poziomu kompetencji kluczowych jako efektu kształcenia ogólnego, kształcenia i szkolenia zawodowego oraz kształcenia na poziomie wyższym”.

Program jest skorelowany z następującymi programami rządowymi:

- 1) Rządowym Programem na lata 2014–2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”
- 2) Rządowym Programem Ochrony Cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2011–2016;
- 3) Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011–2016;
- 4) Krajowym Programem Działań Na Rzecz Równego Traktowania na lata 2013–2016;
- 5) Rządowym Programem ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”;
- 6) Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego;
- 7) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 8) Programem Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce;
- 9) Programem Operacyjnym Polska Cyfrowa 2014–2020.

CELE STRATEGICZNE RZĄDOWEGO PROGRAMU „BEZPIECZNA +” NA LATA 2015 – 2018

Cel główny Programu:

Poprawa bezpieczeństwa uczniów, zarówno w szkole, jak i poza nią.

Cel szczegółowy nr 1:

Bezpieczne korzystanie z cyberprzestrzeni.

1. Profilaktyka cyberprzemocy.
2. Przeciwdziałanie i profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu.
3. Kształtowanie umiejętności uczniów i wychowanków w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów.

Zadania dla szkoły i przedszkola:

Lp	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Odpow.	Terminy
1.	Opracowanie i upowszechnianie zasad i reguł, dotyczących zachowania w środowisku szkolnym oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania – we współpracy z uczniami i wychowankami i ich rodzicami	Zapoznanie z kryteriami ocen zachowania, regulaminami pracowni, świetlicy, procedurami bezpieczeństwa, Programem Wychowawczy, Programem Profilaktycznym oraz Jednolitymi Zasadami Zachowania Uczniów	wychowawcy	Cały rok
2.	Bezpieczne korzystanie z zasobów Internetu.	Organizowanie spotkań tematycznych, pogadarek, prelekcji dla uczniów, rodziców i nauczycieli szkoły.	Nauczyciele zajęć komputerowych, wszyscy nauczyciele.	Cały rok.
3.	Opracowanie i upowszechnianie materiałów metodycznych dla nauczycieli i wychowawców do prowadzenia działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy	Zapoznanie z informacjami zamieszczonymi na stronie MEN i ORE, opracowanie materiałów informacyjnych	Nauczyciele zajęć komputerowych	Cały rok

4.	Doskonalenie nauczycieli i wychowawców z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy, rozwiązywania konfliktów, podejmowania interwencji profilaktycznych, reagowania w sytuacjach kryzysowych	Doskonalenie nauczycieli w zakresie przestrzegania procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych	Dyrektor, nauczyciele i inni pracownicy placówki	Cały rok
5.	Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkołach i placówkach w zakresie profilaktyki uzależnień od komputera, Internetu i gier komputerowych.	Spotkania z pedagogiem, rozmowy z wychowawcą i nauczycielami, warsztaty dla uczniów	Wszyscy nauczyciele.	Cały rok.
6	Upowszechnianie przeznaczonych dla uczniów materiałów edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z mediów	Zapoznanie z pakietem materiałów dla ucznia (www.ore.edu.pl);	Wszyscy nauczyciele.	Cały rok.
7.	Upowszechnianie informacji o punktach konsultacyjnych i liniach pomocowych dla uczniów, w których można zgłaszać przypadki niebezpiecznych zdarzeń w Internecie	Udzielanie informacji za pomocą: tablica informacyjnej, pracowni komputerowej, strony szkoły,	Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny	Cały rok.
8.	Opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych dla rodziców dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez	Przygotowanie materiałów informacyjnych dla rodziców	Wychowawcy, pedagog szkolny.	W miarę potrzeb.

	uczniów			
9.	Poszerzenie współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły na rzecz prawidłowego funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym	Współpraca z punktami konsultacyjnymi i instytucjami	Pedagog szkolny, koordynator ds. bezpieczeństwa	W miarę potrzeb.

Cel szczegółowy nr 2:

☐ Kształtowanie otwartości i budowanie pozytywnego klimatu szkoły.

1. Budowanie pozytywnych relacji społecznych.
2. Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów i wychowanków oraz wspieranie prawidłowego rozwoju osobowości dzieci i młodzieży.
3. Uspołecznianie placówki i integrowanie środowiska szkoły i placówki, w tym uczniów i wychowanków z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych, odmiennych kulturowo i wielojęzycznych.
4. Rozwijanie potencjału szkół i placówek w zakresie bezpiecznego funkcjonowania uczniów i wychowanków, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
5. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli, wychowawców i rodziców.
6. Zwiększenie pozycji i roli rodziców w szkole i placówce.
7. Zwiększenie współpracy z podmiotami i instytucjami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku lokalnym.
8. Rozwijanie i promowanie twórczości uczniów.

Zadania dla szkoły i przedszkola:

Lp.	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Odpow.	Terminy
1.	Prowadzenie zajęć integrujących w klasach początkowych każdego etapu eduk. oraz w grupach wychowawczych	Programy lub plany adaptacyjne, plany wychowawcze, wycieczki, imprezy klasowe	Wychowawcy	Cały rok
2.	Upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów ze niepełnosprawnych, odmiennych kulturowo i językowo, wielojęzycznych oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji	Działania i akcje charytatywne, wolontariat, Współpraca z Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym w Świdniku	Wychowawcy, opiekunowie samorządu, pedagog szkolny	Cały rok

	włączającej uczniów z niepełnosprawnościami			
1.	Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów, wychowanków, rodziców i nauczycieli	Sporządzenie wykazu uczniów objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną, organizacja zajęć zgodnie z potrzebami	Wychowawcy, dyrektor, pedagog szkolny	Cały rok
3.	Upowszechnianie działań alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijających umiejętności psycholog. i społeczne uczniów i wychowanków, promowanie wolontariatu	Podejmowanie działań charytatywnych, zbieranie funduszy, nakrętek, udzielanie pomocy koleżeńskiej, realizowanie programów prozdrowotnych	Wychowawcy, samorząd uczniowski	Cały rok
4.	Angażowanie uczniów i wychowanków w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce, aktywizacja samorządu uczniowskiego i innych form działalności uczniowskiej	SU wyraża opinie w sprawie dni wolnych, form realizacji godzin wf, wychowawcy ustalają z uczniami plan pracy wychow. klasy	SU, wychowawcy klas	Cały rok
5.	Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychow. umożliwiających budowanie pozytywnych relacji z uczniami i wychowankami i ich rodzicami, w tym kompetencji z zakresu komunikacji interpersonalnej	szkolenie	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
6.	Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym	Szkolenie, zajęcia socjoterapeutyczne	Dyrektor, pedagog szkolny	W miarę potrzeb

	niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym			
7.	Doskonalenie umiejętności nauczycieli oraz innych pracowników placówki w zakresie bezpiecznego funkcjonowania uczniów i wychowanków oraz prowadzenie ich edukacji w tym zakresie	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa, udzielania pierwszej pomocy, ewakuacja raz w roku, znajomość procedur zawartych w podstawie programowej	Dyrektor	W miarę potrzeb
8.	Włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w placówce oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej placówki	Uchwały Rady Rodziców w sprawie wdrożenia Programu Wych. i Programu Profilaktyki Zachowań Ryzykownych, decyzje w sprawie zajęć pozalekcyjnych, wycieczek, imprez itp.	Dyrektor, wychowawcy	Cały rok
9.	Rozpowszechnianie i upublicznianie twórczości uczniów.	Organizowanie wystaw prac uczniów.	Wychowawcy, opiekunowie organizacji szkolnych, tj.:SKO, SU, wszyscy nauczyciele.	Cały rok
10.	Tworzenie warunków do upoświadczenia placówki i poszerzania współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły w środowisku lokalnym	Współpraca z PPP, Policją, Strażą Pożarną, OPS –em, AA, kuratorami itp.	Dyrektor, pedagog szkolny	W miarę potrzeb
11.	Tworzenie warunków do poznawania i poszerzania wiedzy dotyczącej wykonywanych zawodów.	Zapraszanie ludzi, którzy wykonują ciekawe zawody, prowadzenie wywiadu przez uczniów z tymi	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele.	Cały rok.

		osobami.		
--	--	----------	--	--

Cel szczegółowy nr 3:

□ Poprawa bezpieczeństwa fizycznego i upowszechnianie wiedzy o zasadach postępowania w sytuacjach kryzysowych w szkołach.

1. Profilaktyka agresji i przemocy.
2. Przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym.
3. Postępowanie w sytuacji kryzysowej.
4. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa szkół w zakresie przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym.

Zadania dla szkoły i przedszkola:

Lp	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Odpow.	Terminy
1.	Upowszechnianie zbioru oczekiwań, zasad i reguł, dotyczących zachowania w środowisku szkolnym oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania – we współpracy z uczniami i wychowankami i ich rodzicami	Zapoznanie z kryteriami ocen zachowania, regulaminami pracowni, świetlicy, procedurami bezpieczeństwa, Programem Wychowawczym	Wychowawcy, pedagog szkolny.	Cały rok
2.	Upowszechnianie programów z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa	Zapoznanie uczniów, rodziców, wszystkich pracowników szkoły z procedurami bezpieczeństwa.	Wszyscy nauczyciele.	Cały rok
3.	Monitorowanie dostępności do profilaktycznej opieki zdrowotnej uczniów i wychowanków	Praca pielęgniarki szkolnej, gabinetu stomatologicznego.	Dyrektor.	Cały rok
4.	Prowadzenie spotkań dla rodziców z zakresu szkolnej interwencji profilaktycznej oraz edukacji prawnej, w tym konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy	Zorganizowanie spotkań z policją dla rodziców.	Dyrektor, pedagog szkolny.	W miarę potrzeb
5.	Prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów i	Zapoznanie z Programem Profilaktyki Zachowań	Dyrektor, pedagog szkolny.	W miarę potrzeb

	wychowanków, dotyczących m. in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy	Ryzykownych, planem pracy wychowawczej, organizowanie spotkań z Policją, kuratorem, prawnikiem, np. z Akademicką Poradnią Prawną (UMCS)		
6.	Stosowanie procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych, w tym związanych z wystąpieniem przemocy w placówce	Stosowanie procedur dotyczących ofiary i przemocy	Zespół nauczycieli	Cały rok
7.	Stosowanie zasad współpracy szkoły z policją w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w placówce oraz na jej terenie	Stosowanie zasad, zorganizowanie spotkania z policjantem	Zespół nauczycieli, dyrektor, pedagog szkolny	Cały rok
8.	Wdrażanie w placówce programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji	Organizowanie spotkań z rodzicami na temat metod wychowawczych, rozwiązywania konfliktów i problemów z agresją	Dyrektor, nauczyciele	W miarę potrzeb
9.	Doskonalenie nauczycieli i wychowawców z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów, podejmowania interwencji profilaktycznych, reagowania w sytuacjach kryzysowych	Zaplanowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli w tym zakresie, stosowanie procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych	Dyrektor, nauczyciele i inni pracownicy placówki	W miarę potrzeb
10	Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z uczniami wykazującymi trudności w uczeniu się oraz z trudnościami wychowawczymi, w tym zagrożonymi niedostosowaniem społecznym	Zorganizowanie spotkania ze specjalistą np. z pedagogiem	Dyrektor, pedagog szkolny.	W miarę potrzeb

11	Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności uczniów i wychowanków zagrożonych niedostosowaniem społecznym	Prowadzenie spotkań z pracownikami AA, kuratorem sądowym, pedagogiem szkolnym.	Pedagog szkolny.	W miarę potrzeb
11	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie ich pasji i zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	Prowadzenie różnego rodzaju zajęć dodatkowych, kół zainteresowań, praca świetlicy szkolnej.	Wszyscy nauczyciele.	Cały rok
12	Stosowanie procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, z uwzględnieniem zadań osób podejmujących interwencje	Przygotowanie i stosowanie procedur bezpieczeństwa.	Zespół nauczycieli, wszyscy pracownicy szkoły.	Cały rok
13	Opracowanie i upowszechnianie publikacji i materiałów kierowanych do rodziców na temat ryzyka używania narkotyków	Przygotowanie ulotek dla rodziców.	Pedagog szkolny.	Cały rok
14	Współpraca szkół i placówek z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania placówki na rzecz przeciwdziałania narkomanii w środowisku lokalnym	Współpraca placówki z policją, ośrodkiem zdrowia, PPP	Pedagog szkolny.	W miarę potrzeb

Cel szczegółowy nr 4:

□ Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

1. Prowadzenie bezpośrednich działań praktycznych podnoszących wiedzę

i umiejętności reagowania w sytuacjach zagrożenia przez najmłodszych uczniów.

Lp.	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Odpow.	Terminy
1.	Tworzenie warunków do prowadzenia przez powiatowe i miejskie jednostki Państwowej Straży Pożarnej praktycznych zajęć dla dzieci z zakresu bezpieczeństwa przeciwpożarowego.	Organizacja spotkań ze Strażą Pożarną	Pedagog szkolny, koordynator ds. bezpieczeństwa	W miarę potrzeb
2.	Zaangażowanie instytucji zajmujących się sprawami bezpieczeństwa (np. Państwowej Straży Pożarnej) do współpracy ze szkołami oraz zapewnienie odpowiedniej bazy do prowadzenia zajęć dla uczniów.	Spotkanie ze Strażą Pożarną nt. Zasad postępowania w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia	Pedagog szkolny, dyrektor.	W miarę potrzeb
3.	Prezentacja zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, nauka umiejętności alarmowania właściwych służb.	Zapoznanie uczniów z zasadami pierwszej pomocy	Koordynator ds. bezpieczeństwa, pedagog szkolny	W miarę potrzeb
4.	Profilaktyczna działalność w zakresie działań przeciwpożarowych.	Przeprowadzenie próbnej ewakuacji.	Koordynator ds. bezpieczeństwa., pedagog szkolny	Raz w roku

EWALUACJA PROGRAMU „BEZPIECZNA +” NA LATA 2015-2018

Oceny efektów realizacji Rządowego Programu „Bezpieczna +” obok bieżącego monitorowania oraz samooceny przeprowadzonej przez zainteresowane podmioty dokonuje się poprzez sprawozdanie na koniec każdego roku szkolnego oraz sprawozdanie końcowe. Ocenie poddaje się elementy uwzględnione w celach szczegółowych.